

Nummer DGP/SPO/U.02.04093/overeenkomstnummer:112440

Bijlagen 6

Overeenkomst inzake het beheer van RandstadRail

De Minister van Verkeer en Waterstaat
alsmede de Staat der Nederlanden

en

Het Stadsgewest Haaglanden

en

De Stadsregio Rotterdam

11 december 2002

DE ONDERGETEKENDEN:

1. De **Minister van Verkeer en Waterstaat**, de heer R.H. de Boer, in zijn hoedanigheid van bestuursorgaan, hierna te noemen: "**De Minister**";
2. De **Staat der Nederlanden**, waarvan de zetel is gevestigd te 's-Gravenhage, te dezen vertegenwoordigd door de Minister, hierna te noemen: "**de Staat**";

en

3. Het regionaal openbaar lichaam **Stadsgewest Haaglanden**, gevestigd te 's-Gravenhage, kantoorhoudende te (2514 AA) 's-Gravenhage, Koninginnegracht 8, te dezen vertegenwoordigd door de heer mr. drs. B.J. Bruins, hierna te noemen: "**Haaglanden**";
4. Het regionaal openbaar lichaam **Stadsregio Rotterdam**, gevestigd te Rotterdam, kantoorhoudende te (3011 AH) Rotterdam, Haagseveer 35, te dezen vertegenwoordigd door de heer S. Hulman, hierna te noemen: "**Stadsregio Rotterdam**";

de ondergetekenden sub 3 en sub 4 hierna gezamenlijk en ieder afzonderlijk te noemen: "**Regio's**" respectievelijk "**Regio**";

de ondergetekenden sub 1, sub 2, sub 3 en sub 4 hierna gezamenlijk en ieder afzonderlijk te noemen: "**Partijen**" respectievelijk "**Partij**".

NEMEN HET VOLGENDE IN AANMERKING:

- (a) De Minister en de Regio's hebben op 6 december 2001 de bestuurlijke overeenkomst inzake de aanleg en wijze van financiering van RandstadRail gesloten;
- (b) Volgens het bepaalde in artikel 9.8 van de sub a genoemde overeenkomst verplicht de Minister zich, onder voorbehoud van goedkeuring door de Tweede Kamer der Staten-Generaal, ervoor zorg te dragen dat zodra de functionele scheiding tussen RandstadRail en de hoofdspoorweginfrastructuur tot stand is gebracht, het beheer van het deel van de railgebonden infrastructuur van RandstadRail dat is gelegen in het samenwerkingsgebied waarop de respectieve gemeenschappelijke regeling van de respectieve Regio's betrekking heeft, wordt overgedragen aan de respectieve Regio's voor een periode van 30 jaar;

- (c) Volgens het bepaalde in artikel 9.8 van de sub a genoemde overeenkomst zullen Partijen een principe-overeenkomst sluiten ter zake van de financiering en uitvoering van het beheer van het in sub b bedoelde deel van RandstadRail door de Regio's, de overdracht van het beheer door de Regio's na afloop van de periode van 30 jaar en de overige noodzakelijke met de overdracht van het beheer van het in sub b bedoelde deel van RandstadRail aan de Regio's samenhangende onderwerpen;
- (d) Partijen gaan er bij het maken van deze afspraken van uit dat de Spoorwegwet vóór de datum waarop het beheer door de Regio's zal aanvangen zal worden vervangen door het voorstel van wet "Nieuwe algemene regels over het beheer, de toegankelijkheid en het gebruik van spoorwegen alsmede over het verkeer over spoorwegen (Spoorwegwet)", Kamerstukken 27 482, en de Staat juridisch eigenaar van het in sub b bedoelde deel van de RandstadRail zal worden ingevolge het bepaalde in artikel 125 van het voornoemde wetsvoorstel. Voorts gaan Partijen er bij het maken van deze afspraken van uit dat de economische eigendom van RIB ten aanzien van het in sub b bedoelde deel van RandstadRail zal worden beëindigd nadat de Staat daarvan juridisch eigenaar is geworden. Gezien het voorgaande gaan Partijen er van uit dat op de datum waarop het beheer van het in sub b bedoelde deel van RandstadRail door de Regio's zal aanvangen, RIB niet meer het economisch eigendom van dit deel van RandstadRail heeft;
- (e) Partijen wensen ter zake van de sub c genoemde onderwerpen de navolgende afspraken te maken.

KOMEN OVEREEN ALS VOLGT:

Hoofdstuk 1 ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1 Definities

In deze overeenkomst met een hoofdletter aangeduide begrippen hebben dezelfde betekenis als in de tussen Partijen op 6 december 2001 gesloten bestuurlijke overeenkomst inzake de aanleg en wijze van financiering van RandstadRail, tenzij hierna anders is bepaald. Voorts wordt in deze overeenkomst verstaan onder:

- 1.1 Aanvangsdatum: de datum waarop het beheer van RandstadRailinfrastructuur door de Regio's aanvangt ingevolge het bepaalde in artikel 10;
- 1.2 Beheerdeel Haaglanden: het deel van de RandstadRailinfrastructuur dat is gelegen binnen het samenwerkingsgebied waarop de gemeenschappelijke regeling stadsgewest Haaglanden betrekking heeft;

- 1.3 Beheerdeel Stadsregio Rotterdam: het deel van de RandstadRailinfrastructuur dat is gelegen binnen het samenwerkingsgebied waarop de gemeenschappelijke regeling stadsregio Rotterdam betrekking heeft;
- 1.4 Beheerperiode: de periode waarin het beheer van de RandstadRailinfrastructuur ingevolge artikel 6.1 van deze Overeenkomst door de Regio's wordt uitgevoerd;
- 1.5 Beheervergoeding: de aan de Regio's te betalen vergoeding voor het beheer van de RandstadRailinfrastructuur;
- 1.6 Bestuurlijke Overeenkomst: de tussen Partijen (met uitzondering van de Staat) op 6 december 2001 gesloten "bestuurlijke overeenkomst inzake de aanleg en wijze van financiering van RandstadRail";
- 1.7 Lokale Spoorweg: een spoorweg in de zin van artikel 1 van de Locaalspoor- en Tramwegwet dan wel een lokale spoorweg in de zin van artikel 2 lid 3 van het Wetsvoorstel;
- 1.8 Opvolgend Beheerder: de partij(en) die na afloop van de Beheersperiode het beheer van de RandstadRailinfrastructuur zal (zullen) uitvoeren;
- 1.9 Overeenkomst: deze overeenkomst;
- 1.10 RandstadRailinfrastructuur: de voor light rail geschikt gemaakte spoorweginfrastructuur (met inbegrip van de daarbij behorende kunstwerken) die bestaat uit (i) de Railgebonden Infrastructuur, (ii) met inbegrip van de tussen het sluiten van deze Overeenkomst en de Aanvangsdatum aangebrachte wijzigingen van de Railgebonden Infrastructuur zoals omschreven in Bijlage 3 van deze Overeenkomst, (iii) doch uitgezonderd het deel van de Hofpleinlijn zoals aangegeven met een dikke rode lijn op kaartnummers 111/01 en 111/02 opgenomen in Bijlage 2 van deze Overeenkomst alsmede het deel van de Hofpleinlijn tussen kilometer 1.8 en de overweg Kleiweg, (iv) een en ander zoals indicatief geografisch afgebakend door middel van een dikke rode lijn of een groene stippellijn op de kaarten opgenomen in Bijlage 1;

- 1.11 Wetsvoorstel: het voorstel van wet "Nieuwe algemene regels over het beheer, de toegankelijkheid en het gebruik van spoorwegen alsmede over het verkeer over spoorwegen (Spoorwegwet)", Kamerstukken 27 482.

Artikel 2 Opschortende voorwaarde

Deze Overeenkomst wordt aangegaan onder de opschortende voorwaarde dat een toewijzend besluit wordt genomen op de subsidieaanvragen als bedoeld in artikel 6 van de Bestuurlijke Overeenkomst.

Artikel 3 Bijlagen

- 3.1 De volgende bij deze Overeenkomst behorende bijlagen maken integraal onderdeel uit van deze Overeenkomst:
- 3.1.1 Bijlage 1: RandstadRailinfrastructuur;
 - 3.1.2 Bijlage 2: deel van de Hofpleinlijn tussen de overweg Kleiweg en het station Rotterdam Hofplein, gelegen tussen de kilometeraanduiding 0 en 1,8 van geo code 111;
 - 3.1.3 Bijlage 3: overzicht van tussen het sluiten van deze Overeenkomst en de Aanvangsdatum te verwachten wijzigingen van de Railgebonden Infrastructuur;
 - 3.1.4 Bijlage 4: levensduur infrastructurele elementen;
 - 3.1.5 Bijlage 5: bedrag per vervangingsmoment van infrastructurele elementen alsmede de contante waarde en annuïteit daarvan;
 - 3.1.6 Bijlage 6: indicatief overzicht nader te regelen onderwerpen ter zake de overgang van het beheer van de RandstadRailinfrastructuur naar de respectieve Regio's.
- 3.2 In geval van tegenstrijdigheid tussen de bijlagen enerzijds en de overige bepalingen van deze Overeenkomst anderzijds, prevaleren de overige bepalingen van deze Overeenkomst. In geval van tegenstrijdigheid tussen deze Overeenkomst en de Bestuurlijke Overeenkomst, prevaleert de Bestuurlijke Overeenkomst.

Artikel 4 Doel

Het doel van deze Overeenkomst is tussen Partijen de afspraken op hoofdlijnen als bedoeld in artikel 9.8 van de Bestuurlijke Overeenkomst te maken, zodat het beheer van de RandstadRailinfrastructuur door de Regio's kan worden uitgevoerd gedurende een periode van dertig (30) jaar nadat de functionele scheiding tussen RandstadRail en de hoofdspoorweginfrastructuur tot stand is gebracht.

Hoofdstuk 2 SPOORWEGRECHTELIJKE STATUS RANDSTADRAIL

Artikel 5 Aanwijzing RandstadRailinfrastructuur als Lokale Spoorweg

- 5.1 De Minister draagt er voor zorg dat de RandstadRailinfrastructuur vanaf de Aanvangsdatum als Lokale Spoorweg is aangewezen. Indien aanwijzing van de RandstadRailinfrastructuur als Lokale Spoorweg op de Aanvangsdatum wettelijk niet mogelijk is, draagt de Minister er zorg voor dat op de RandstadRailinfrastructuur het wettelijk regime van toepassing is dat in de plaats is getreden van het wettelijk regime voor Lokale Spoorwegen.
- 5.2 Na afloop van de Beheerperiode kan de Minister heroverwegen of het wettelijk regime voor Lokale Spoorwegen, dan wel het daarvoor in de plaats getreden wettelijk regime, op de RandstadRailinfrastructuur van toepassing zal blijven.

Hoofdstuk 3 HET BEHEER VAN DE RANDSTADRAILINFRASTRUCTUUR

Artikel 6 Beheer door Regio's

- 6.1 Gedurende een periode van 30 jaar na de Aanvangsdatum, wordt het beheer van het Beheerdeel Haaglanden door of namens Haaglanden uitgevoerd, en wordt het beheer van het Beheerdeel Stadsregio Rotterdam door of namens Stadsregio Rotterdam uitgevoerd. De Regio's zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de onderlinge afstemming van het beheer van hun respectieve Beheerdelen.
- 6.2 Het beheer omvat alle technische, economische, juridische en operationele taken en werkzaamheden die worden gerekend tot het beheer van tram- en/of metro-infrastructuur. De Regio's dienen bij de uitvoering van het beheer de zorg van een goed beheerder in acht te nemen, hetgeen betekent dat (a) het beheer dient te worden uitgevoerd zoals een bekwaam beheerder dat zou uitvoeren en (b) de respectieve Regio's dienen te waarborgen dat het beheer van de RandstadRailinfrastructuur na afloop van de Beheerperiode kan overgaan naar de Opvolgend Beheerder onder vergelijkbare feitelijke omstandigheden als golden ten tijde van de overgang van het beheer van RIB naar de respectieve Regio's op de Aanvangsdatum.

- 6.3 Onverlet het bepaalde in het tweede artikellid, zal ieder van de Regio's er gedurende de Beheerperiode steeds voor zorg dragen dat haar Beheerdeel (i) in goede staat verkeert, (ii) geschikt is, (iii) veilig berijdbaar is en (iv) doelmatig berijdbaar is voor het vervoer van reizigers door middel van lightrailvoertuigen.
- 6.4 Een wijziging van de technische of functionele eigenschappen van de RandstadRailinfrastructuur waardoor het vervoer van reizigers door middel van lightrailvoertuigen over die infrastructuur zoals beoogd in de Bestuurlijke Overeenkomst niet meer mogelijk is, behoeft gedurende de Beheerperiode de voorafgaande schriftelijke toestemming van de Minister.
- 6.5 De Regio's zullen bij de uitvoering van het beheer van de RandstadRailinfrastructuur de toepasselijke wet- en regelgeving, waaronder de toepasselijke aanbestedingsregels, naleven.

Artikel 7 Hofpleinlijn tussen overweg Kleiweg en station Rotterdam Hofplein

- 7.1 Stadsregio Rotterdam zal het tijdelijk beheer van het in Bijlage 2 aangeduide deel van de infrastructuur alsmede het deel van de Hofpleinlijn tussen kilometer 1.8 en de overweg Kleiweg uitvoeren voor de periode vanaf de Aanvangsdatum totdat het Deelproject Boortunnel zover is voltooid dat de boortunnel voor het vervoer door middel van lightrailvoertuigen van het Station Kleiweg naar het station Rotterdam Centraal Station in gebruik kan worden genomen. Stadsregio Rotterdam enerzijds en de Staat en/of de Minister anderzijds zullen nadere afspraken maken over de buitengebruikstelling van het in Bijlage 2 aangeduide deel van de infrastructuur alsmede het deel van de Hofpleinlijn tussen kilometer 1.8 en de overweg Kleiweg wanneer het tijdelijk beheer eindigt. Onder de nader afspraken zijn onder meer – doch niet uitsluitend – begrepen de wijze waarop de buitengebruikstelling zal plaatsvinden en de mogelijk te verrichten activiteiten daarna.
- 7.2 De vergoeding voor het uitvoeren van het tijdelijk beheer ingevolge artikel 7.1 wordt vastgesteld op EUR 100.000,00 (honderdduizend euro) per jaar en wordt aanvullend op het in artikel 15.1 van deze Overeenkomst genoemde bedrag als onderdeel van de Beheervergoeding aan Stadsregio Rotterdam betaald. Deze vergoeding zal maximaal voor een duur van twee (2) jaar vanaf de Aanvangsdatum worden betaald.

Artikel 8 Begrenzing van de RandstadRailinfrastructuur

- 8.1 Partijen zullen in overleg met RIB uiterlijk op 1 januari 2006 de exacte geografische begrenzing van de RandstadRailinfrastructuur vastleggen. Hierbij geldt als uitgangspunt de geografische begrenzing van de RandstadRailinfrastructuur als aangegeven in Bijlage 1, met uitzondering van het deel van de Hofpleinlijn tussen kilometer 1.8 en de overweg Kleiweg. Ten overvloede stellen Partijen vast dat het vastleggen van de exacte geografische begrenzing van de RandstadRailinfrastructuur ingevolge het bepaalde in dit artikel 8 geen wijziging in de hoogte van de Beheervergoeding zal brengen.

- 8.2 De exacte geografische begrenzing van de RandstadRailinfrastructuur wordt nader vastgesteld op de locaties waarin wijzigingen van de Railgebonden Infrastructuur als bedoeld in Bijlage 3 tot stand worden gebracht, waaronder begrepen – doch niet uitsluitend – op locaties ten aanzien waarvan op de als Bijlage 1 bijgevoegde tekeningen de aanduiding “grens nader te bepalen” is vermeld en/of een groene stippellijn is aangebracht alsmede op de locaties waar op kaartnummers 138/07, 138/08, 138/16 en 138/20 geen indicatieve geografische afbakening door middel van een dikke rode lijn of een groene stippellijn is gegeven.
- 8.3 De geografische begrenzing van de RandstadRailinfrastructuur wordt aangepast indien en voor zover uit een door Partijen in overleg met RIB uit te voeren inventarisatie blijkt dat sprake is van naast de in artikel 8.1 genoemde begrenzing gelegen objecten, opstallen, percelen grond, waterwegen, infrastructurele elementen en dergelijke welke RIB in verband met het beheer van de Railgebonden Infrastructuur beheert. De begrenzing van de RandstadRailinfrastructuur zal zodanig worden aangepast, dat hetgeen RIB ingevolge de eerste volzin beheert binnen de geografische begrenzing van de RandstadRailinfrastructuur valt.
- 8.4 Voorts wordt de geografische begrenzing van de RandstadRailinfrastructuur aangepast indien en voor zover uit een door Partijen in overleg met RIB uit te voeren inventarisatie blijkt dat door de Regio's te beheren infrastructurele elementen van RandstadRailinfrastructuur, waaronder begrepen – doch niet uitsluitend – kunstwerken, perrons en andere met de RandstadRailinfrastructuur samenhangende elementen enerzijds en andere (hoofdspoorweg)infrastructuur anderzijds elkaar raken. In dat geval zal de Regio in wier samenwerkingsgebied het betreffende infrastructurele element is gelegen in overleg met de beheerder van die andere infrastructuur de begrenzing van de RandstadRailinfrastructuur nader bepalen. Voor zover redelijkerwijs mogelijk, zal de Staat bevorderen dat de beheerder van de andere infrastructuur meewerkt aan de totstandkoming van de afspraken omtrent deze nadere begrenzing.

Artikel 9 Contractsovername en gebondenheid aan vergunningen en ontheffingen

- 9.1 Voor zover RIB, dan wel haar rechtsvoorganger(s), overeenkomsten (met uitzondering van overeenkomsten van aanneming van werk) met derden heeft, dan wel hebben, gesloten welke betrekking hebben op het beheer van de Railgebonden Infrastructuur, verplicht Haaglanden zich deze overeenkomsten voor zover deze betrekking hebben op het Beheerdeel Haaglanden per de Aanvangsdatum van RIB over te nemen en verplicht Stadsregio Rotterdam zich deze overeenkomsten voor zover deze betrekking hebben op Beheerdeel Rotterdam per de Aanvangsdatum van RIB over te nemen. De Regio's zullen de voor de overdracht van de betreffende overeenkomst vereiste toestemming van de wederpartij bij deze overeenkomsten vragen.

- 9.2 Voor zover RIB, dan wel haar rechtsvoorganger(s), een vergunning of ontheffing aan derden heeft verleend welke betrekking hebben op de Railgebonden Infrastructuur, zijn de Regio's gebonden aan deze vergunningen en ontheffingen, en verplichten zij zich de voorwaarden daarvan na te komen. De Regio's zijn eveneens verplicht de rechten en bevoegdheden van de houders van die vergunningen en ontheffingen te respecteren.
- 9.3 Voor zover derden vergunningen (waaronder begrepen milieuvergunningen) of ontheffingen hebben verleend aan RIB, dan wel haar rechtsvoorganger(s), ter zake het beheer van de Railgebonden Infrastructuur, verplichten de Regio's zich de voorwaarden daarvan na te komen en zullen de Regio's met RIB overeenkomen op welke wijze de vergunningen en ontheffingen op de respectieve Regio's zullen overgaan. Indien een, al dan niet gehele, overgang van een vergunning of ontheffing niet mogelijk is, zal worden bezien op welke wijze de Regio's anderszins de voorwaarden daarvan dienen na te komen.
- 9.4 De Regio's zullen in overleg met RIB inventariseren welke overeenkomsten als bedoeld in artikel 9.1 en welke vergunningen en ontheffingen als bedoeld in artikel 9.2 en 9.3 bestaan. Deze inventarisatie dient uiterlijk op 1 januari 2006 te zijn voltooid.
- 9.5 De Regio's zullen met RIB afspraken maken over de wijze waarop RIB de Regio's zal informeren over de tussen het moment van sluiten van deze Overeenkomst en de Aanvangsdatum tot stand te komen nieuwe rechtsverhoudingen en het vervallen van bestaande rechtsverhoudingen, zoals omschreven in artikel 9.1, 9.2 en 9.3. Tevens zullen de Regio's met RIB overleg voeren over de wijze waarop RIB de belangen van de Regio's daarbij dient te behartigen. Partijen stellen vast dat het wenselijk is dat RIB in het kader van de totstandkoming van dergelijke nieuwe rechtsverhoudingen geen verplichtingen op zich neemt ter zake de Railgebonden Infrastructuur die (a) afwijken van hetgeen bij de bestaande verplichtingen gebruikelijk is en (b) voortduren na de Aanvangsdatum, zonder voorafgaande toestemming van de Regio op wier toekomstig Beheerdeel de rechtsverhouding betrekking heeft, welke toestemming (mede) afhankelijk kan zijn van de financiële consequenties van deze nieuwe rechtsverhoudingen. Voor zover redelijkerwijs mogelijk, zal de Staat bevorderen dat hieromtrent afspraken tussen RIB en de Regio's tot stand zullen komen.
- 9.6 Voor zover de Regio's bij het sluiten van overeenkomsten met derden ten aanzien van het beheer van de RandstadRailinfrastructuur wezenlijk afwijken van de inhoud van de op de datum van het sluiten van deze Overeenkomst reeds door RIB gesloten overeenkomsten en algemene voorwaarden, zijn de Regio's verplicht deze, behoudens voorafgaande schriftelijke toestemming van de Staat, niet langer te laten voortduren dan tot uiterlijk het einde van de Beheerperiode. Voorts zijn de Regio's verplicht voorafgaande toestemming van de Staat te verkrijgen voor het aangaan van overeenkomsten met derden waarin de betreffende derde aan een van de Regio's betalingen verricht welke verband houden met de uitvoering van beheeractiviteiten na afloop van de Beheerperiode.

Artikel 10 Aanvang van het beheer door de Regio's

- 10.1 De Aanvangsdatum is gelegen op de dag waarop functionele scheiding tussen de RandstadRailinfrastructuur en de hoofdspoorweginfrastructuur tot stand is gebracht. Deze functionele scheiding wordt geacht tot stand te zijn gebracht indien en zodra de RandstadRailinfrastructuur is ontvlochten van de overige railinfrastructuur en wordt voorzien in de tweede helft van 2006. De Regio's doen uiterlijk drie (3) maanden tevoren aan de Staat en de Minister schriftelijk opgave van de verwachte Aanvangsdatum.
- 10.2 Indien en zodra de Regio's voorzien dat de functionele scheiding tussen RandstadRailinfrastructuur en de hoofdspoorweginfrastructuur eerder tot stand zal komen dan het in artikel 10.1 genoemde tijdstip, zullen de Regio's de Minister hiervan op de hoogte stellen en zullen Partijen in overleg treden teneinde te bezien of de uitvoering van het beheer als bedoeld in artikel 10.1 op deze eerdere datum aan de respectievelijke Regio's kan worden opgedragen.
- 10.3 Indien en zodra de Minister voorziet dat het beheer niet op het in artikel 10.1 genoemde tijdstip aan de Regio's kan worden opgedragen, zal de Minister de Regio's hiervan op de hoogte stellen en zullen Partijen in overleg treden teneinde te bezien wanneer de uitvoering van het beheer als bedoeld in artikel 10.1 aan de Regio's kan worden opgedragen en wat de consequenties van deze latere opdracht zijn.

Artikel 11 Resterende levensduur RandstadRailinfrastructuur bij aanvang Beheerperiode

- 11.1 Uiterlijk op de Aanvangsdatum stellen Partijen vast wat de resterende levensduur per de Aanvangsdatum is van de infrastructurele onderdelen van kunstwerken alsmede, de bovenbouw (spoorstaven, dwarsliggers en balastbed), de wissels, de draagconstructies en de rijdraad van het Beheerdeel Haaglanden en het Beheerdeel Stadsregio Rotterdam, zoals nader aangeduid in Bijlage 4 en 5. Voorts stellen Partijen alsdan vast wat de verwachte resterende levensduur van die infrastructurele elementen zal zijn ten tijde van het eindigen van de Beheerperiode.
- 11.2 Het vaststellen van de resterende levensduur ingevolge artikel 11.1, vindt plaats aan de hand van de standtijden en prognoses voor de Railgebonden Infrastructuur zoals opgenomen in Bijlage 4, waarbij nieuwe onderdelen van de RandstadRailinfrastructuur zoals in Bijlage 3 omschreven, analoog aan de genoemde elementen zullen worden behandeld. Indien de feitelijke situatie voorafgaand aan de Aanvangsdatum zodanig is dat er gegronde redenen zijn om van de voornoemde prognoses af te wijken, zullen Partijen in overleg treden ten einde te bezien in hoeverre die prognoses dienen te worden gewijzigd.

Artikel 12 Duur vervoerconcessies

De Regio's zullen hun bevoegdheid tot het verlenen van concessies voor openbaar vervoer over de RandstadRailinfrastructuur zodanig uitoefenen dat een vervoerconcessie in ieder geval niet langer zal voortduren dan dertig (30) jaar na de Aanvangsdatum.

Artikel 13 Nader te regelen onderwerpen

- 13.1 De Regio's erkennen dat zij met derden, waaronder RIB, Railned en VL, afspraken dienen te maken over in ieder geval de in Bijlage 6 genoemde onderwerpen ter zake de overgang van het beheer van de RandstadRailinfrastructuur, alsmede over eventuele andere voor de overgang van het beheer van belang zijnde onderwerpen. De Staat en de Minister zullen zich inspannen RIB, Railned en VL te bewegen de noodzakelijke afspraken als bedoeld in de vorige volzin met de Regio's te maken.
- 13.2 Gelet op de tijdelijkheid van de aanlanding van RandstadRail op de sporen en perrons 11 en 12 van station Den Haag CS als omschreven in artikel 4.2 van de Bestuurlijke Overeenkomst, zullen Partijen met elkaar in overleg treden over de consequenties voor RandstadRail indien de sporen en perrons 11 en/of 12 op station Den Haag CS in de Beheerperiode voor het transport van goederen of het vervoer van reizigers door middel van zware spoorvoertuigen (heavy railvoertuigen) noodzakelijk blijken te zijn.

Hoofdstuk 4 VERHOUDING BEHEER EN EIGENDOM RANDSTADRAILINFRASTRUCTUUR

Artikel 14 Eigendom Staat en werkzaamheden Regio's

- 14.1 De Staat zal, in zijn hoedanigheid van eigenaar van de RandstadRailinfrastructuur, zijn eigendomsrechten met betrekking tot de RandstadRailinfrastructuur niet zodanig (doen) uitoefenen dat de Regio's worden belemmerd bij de uitvoering van het beheer.
- 14.2 De Regio's zullen, onverlet de uitvoering van het beheer overeenkomstig artikel 6 van deze Overeenkomst, ten behoeve van de Staat in zijn hoedanigheid van eigenaar van de RandstadRailinfrastructuur, gedurende de Beheerperiode bepaalde werkzaamheden die samenhangen met de eigendom van de RandstadRailinfrastructuur uitvoeren. De vergoeding voor deze werkzaamheden is inbegrepen in de Beheervergoeding. Onder de door de Regio's in dit verband uit te voeren werkzaamheden dienen in ieder geval, doch niet uitsluitend, te worden begrepen het ten behoeve van de Staat behandelen van aanvragen van derden voor toestemming om:

- 14.2.1 het binnen de geografische begrenzing van de RandstadRailinfrastructuur aan, op, in, onder, boven of naast de RandstadRailinfrastructuur, bouwwerken, of andere opstallen op te richten of werken, inrichtingen, kabels, leidingen of beplantingen aan te brengen, te doen aanbrengen of te hebben, dan wel daarmee verband houdende werkzaamheden uit te voeren of te doen uitvoeren;
- 14.2.2 binnen de geografische begrenzing van de RandstadRailinfrastructuur, op, in, onder of naast de RandstadRailinfrastructuur vaste stoffen of vloeistoffen te storten of te doen storten, met uitzondering van vaste stoffen of vloeistoffen die vrijkomen bij de normale bedrijfsvoering van lightrail-voertuigen (waarvoor deze toestemming niet vereist is);
- 14.2.3 binnen de geografische begrenzing van de RandstadRailinfrastructuur, op, in, onder, boven of naast de RandstadRailinfrastructuur voorwerpen te plaatsen of neer te leggen of graafwerken te verrichten of deze activiteiten te doen uitvoeren;
- 14.2.4 binnen een afstand van 20 meter van de geografische begrenzing van de RandstadRailinfrastructuur tot het hebben of opslaan van licht ontvlambare stoffen.

De Staat en zonnig Minister enerzijds en de Regio's anderzijds zullen uiterlijk op de Aanvangsdatum een nadere overeenkomst sluiten inzake de in dit artikellid omschreven werkzaamheden alsmede de rechten en bevoegdheden welke de Regio's dienen te verkrijgen om deze werkzaamheden uit te voeren. Het voornoemde houdt evenwel niet in dat de Regio's het recht of de bevoegdheid verkrijgen aan derden te verlenen: (a) zakelijke rechten (zoals een recht van opstal, erfpacht of erfdienstbaarheid) of (b) rechten die goederenrechtelijke werking hebben (zoals kwalitatieve rechten en verplichtingen in de zin van artikel 6:251 respectievelijk artikel 6:252 BW).

- 14.3 Indien, al dan niet vanwege de omstandigheid dat het Wetsvoorstel alsdan (nog) niet is aangenomen, niet uiterlijk op de in artikel 10 van deze Overeenkomst bedoelde datum waarop de functionele scheiding tussen RandstadRailinfrastructuur en de hoofdspoorweginfrastructuur tot stand is gebracht (i) de Staat juridisch eigenaar is geworden van de RandstadRailinfrastructuur en/of (ii) het economisch eigendom van RIB ten aanzien van de RandstadRailinfrastructuur is beëindigd, zullen Partijen met elkaar in overleg treden teneinde te bezien op welke andere wijze kan worden bewerkstelligd dat aan de doelstellingen van deze Overeenkomst zal kunnen worden voldaan.

Hoofdstuk 5 VERGOEDING VOOR HET BEHEER

Artikel 15 Hoogte Beheervergoeding

- 15.1 De hoogte van de Beheervergoeding wordt vastgesteld op EUR 4.662.986,00 (vier miljoen en zeshonderdtweeënzestigduizend en negenhonderdzesentachtig euro) per jaar voor Haaglanden en EUR 920.207,00 (negenhonderdtwintigduizend en tweehonderdzeven euro) per jaar voor Stadsregio Rotterdam. De bedragen zijn uitgedrukt in het prijspeil 2002 en worden jaarlijks aangepast aan de hand van de indexeringsregeling ingevolge artikel 81 sub c van de Wet personenvervoer 2000, artikel 64 van het Besluit personenvervoer 2000 en de Regeling rijksbijdrage openbaar vervoer 2001 dan wel de daarvoor in de plaats tredende regeling(en).
- 15.2 De Minister betaalt de Beheervergoeding aan de respectieve Regio's voor ieder jaar dat de betreffende Regio het Beheer uitvoert ingevolge artikel 6 van deze Overeenkomst, zulks als onderdeel van en op de voorwaarden van de rijksbijdrage voor de exploitatie van openbaar vervoer als bedoeld in de Wet personenvervoer 2000, het Besluit personenvervoer 2000 en de Regeling rijksbijdrage openbaar vervoer 2001 dan wel de daarvoor in de plaats tredende regeling(en). Ten overvloede stellen Partijen vast dat ingevolge artikel 75 van de Wet personenvervoer 2000 titel 4.2 van de Algemene wet bestuursrecht, waaronder artikel 4:34 betreffende het begrotingsvoorbehoud, onverkort van toepassing is op de beschikking tot vaststelling van de bijdrage voor de exploitatie voor het openbaar vervoer.
- 15.3 Partijen stellen vast dat voor het betalen van de Beheervergoeding volgens het bepaalde in artikel 15 van deze Overeenkomst wijziging van de bestaande Regeling rijksbijdrage openbaar vervoer 2001 noodzakelijk is dan wel daarvoor in de plaats tredende regelgeving tot stand dient te worden gebracht waarin deze betaling mogelijk wordt gemaakt. De Minister zal zich inspannen een dergelijke wijziging respectievelijk totstandbrenging te realiseren. Indien dat niet mogelijk blijkt, zullen Partijen over de consequenties hiervan in overleg treden. Indien niet redelijkerwijs en binnen een redelijke termijn tot een oplossing kan worden gekomen, kan deze Overeenkomst worden beëindigd ingevolge artikel 23 van deze Overeenkomst.
- 15.4 Indien en zodra daartoe een wettelijke grondslag is geschapen, zal de Minister bezien in hoeverre de Beheervergoeding aan de Regio's kan worden betaald als vergoeding aan de houder van een beheerconcessie.

Hoofdstuk 6 EINDE VAN DE BEHEERPERIODE

Artikel 16 Afloop Beheerperiode

- 16.1 De Beheerperiode eindigt op de datum gelegen dertig (30) jaar na de Aanvangsdatum.

- 16.2 De Regio's zullen hun volledige medewerking verlenen aan ongestoorde overgang van het beheer aan de Opvolgend Beheerder na afloop van de Beheerperiode. Onder deze overgang zijn onder meer begrepen de overgang van mensen en middelen en contractuele rechten en verplichtingen naar de Opvolgend Beheerder, voor zover dit ingevolge de gekozen wijze van overgang naar het oordeel van de Minister nodig is.
- 16.3 Tot het einde van de Beheerperiode zijn de Regio's verplicht als een goed beheerder te – blijven – opereren ter zake het beheer van haar respectievelijke Beheerdeel en zijn de Regio's, voor zover dit redelijkerwijs in hun vermogen ligt, verplicht zorg te dragen voor het voorkomen van:
- 16.3.1 vermindering van de economische waarde van hun respectievelijke Beheerdeel;
 - 16.3.2 het ontstaan van achterstallig onderhoud van hun respectievelijke Beheerdeel;
 - 16.3.3 het ontstaan van schade en onveilige situaties.
- 16.4 Op de datum gelegen vijf (5) jaar voor het einde van de Beheerperiode zullen de Regio's ieder voor hun Beheerdeel een door een onafhankelijke deskundige opgesteld rapport aan de Minister zenden waarin (i) de actuele toestand van alle infrastructurele elementen van het betreffende Beheerdeel alsmede (ii) de te verwachten resterende levensduur ten tijde van het einde van de Beheerperiode van de in artikel 11.1 omschreven infrastructurele elementen van het betreffende Beheerdeel wordt beschreven. In het rapport zal tevens zijn beschreven (i) of, en zo ja welke, maatregelen dienen te worden genomen teneinde te bewerkstelligen dat alle infrastructurele elementen van het betreffende Beheerdeel voldoen aan de in artikel 6.3 van deze Overeenkomsten omschreven norm alsmede alsmede (ii) of de in artikel 11.1 omschreven infrastructurele elementen van het betreffende Beheerdeel ten tijde van het einde van de Beheerperiode de in artikel 17.1 bedoelde resterende levensduur zullen hebben. De Regio's zullen, ieder met betrekking tot hun Beheerdeel, de in het rapport uiteengezette maatregelen nemen volgens een door de Regio's aan de Minister te zenden planning.
- 16.5 Op de datum gelegen twee (2) jaar voor het einde van de Beheerperiode zal de Minister RandstadRailinfrastructuur doen inspecteren teneinde vast te stellen of redelijkerwijs mag worden aangenomen dat (i) alle infrastructurele elementen van elk Beheerdeel zoals omschreven in artikel 11.1 van deze Overeenkomst ten tijde van het einde van de Beheerperiode voldoen aan de in artikel 6.3 van deze Overeenkomsten omschreven norm alsmede (ii) of de in artikel 11.1 omschreven infrastructurele elementen van het betreffende Beheerdeel de in artikel 17.1 bedoelde resterende levensduur zullen hebben. Indien en voor zover infrastructurele elementen niet voldoen aan de in artikel 6.3 omschreven norm, zal de Minister dit schriftelijk aan de betreffende Regio mededelen, en zal de Minister aangeven welke werkzaamheden naar zijn oordeel dienen te worden verricht. De betreffende Regio zal, met inachtneming van de mededeling van de Minister, de noodzakelijke maatregelen nemen teneinde te bewerkstelligen

dat de verschillende infrastructurele elementen van het betreffende Beheerdeel ten tijde van het einde van de Beheerperiode aan de in artikel 6.3 van deze Overeenkomsten omschreven norm voldoen.

- 16.6 Het bepaalde in artikel 16.4 en 16.5 laat onverlet de verplichtingen van de Regio's ingevolge deze Overeenkomst, waaronder de verplichtingen ingevolge het bepaalde in de artikel 6 en 17 van deze Overeenkomst.
- 16.7 In de periode vanaf vijf (5) jaar voor het einde van de Beheerperiode zullen de Regio's elke ingrijpende wijziging van hun beleid ter zake het beheer van respectievelijke Beheerdeel steeds vooraf kenbaar maken aan de Minister.
- 16.8 De Regio's zullen in de in artikel 16.7 bedoelde periode op verzoek van de Minister onverwijld volledige inzage verlenen in alle voor de Minister in verband met de overgang van het beheer relevante gegevens.

Artikel 17 Toestand en resterende levensduur RandstadRailinfrastructuur bij einde Beheerperiode

- 17.1 Op de datum waarop de Beheerperiode eindigt dienen de verschillende infrastructurele elementen van het Beheerdeel Haaglanden en het Beheerdeel Stadsregio Rotterdam te voldoen aan de in artikel 6.3 van deze Overeenkomst omschreven norm. Voorts dient op de datum waarop de Beheerperiode eindigt de feitelijke resterende levensduur van de in artikel 11.1 van deze Overeenkomst omschreven infrastructurele elementen van het Beheerdeel Haaglanden en het Beheerdeel Stadsregio Rotterdam gelijk te zijn aan de ingevolge artikel 11.1 van deze Overeenkomst vastgestelde te verwachte resterende levensduur ten tijde van het eindigen van de Beheerperiode.
- 17.2 Het vaststellen van de feitelijke resterende levensduur van het Beheerdeel Haaglanden en het Beheerdeel Stadsregio Rotterdam op de datum waarop de Beheerperiode eindigt vindt voor elke infrastructureel element plaats aan de hand van de feitelijke vervangingsmomenten van dat infrastructurele element gedurende de Beheerperiode en de standtijden van dat infrastructurele element die ingevolge artikel 11.2 van deze Overeenkomst zijn gehanteerd.
- 17.3 Wanneer een infrastructureel element van het Beheerdeel Haaglanden en/of het Beheerdeel Stadsregio Rotterdam op de datum waarop de Beheerperiode eindigt, niet aan de in artikel 17.1 (eerste volzin) omschreven norm voldoet is de Minister naar eigen keuze gerechtigd:
- (i) het betreffende infrastructurele element voor rekening van de desbetreffende Regio te herstellen zodat het betreffende Beheerdeel wel aan die norm voldoet;

- (ii) van de Regio een zodanige vergoeding te ontvangen dat de Opvolgend Beheerder met gebruik van deze vergoeding er voor kan zorgdragen dat het betreffende infrastructurele element aan die norm voldoet.

17.4 Wanneer een infrastructureel element, met uitzondering van de in Bijlage 4 sub (i) en sub (iii) omschreven kunstwerken, van het Beheerdeel Haaglanden en/of het Beheerdeel Stadsregio Rotterdam op de datum waarop de Beheerperiode eindigt, een kortere resterende levensduur heeft dan de in artikel 17.1 (tweede volzin) bedoelde feitelijke resterende levensduur, dient de betreffende Regio voor ieder jaar dat die resterende levensduur korter is, een bedrag aan de Minister te betalen volgens de in Bijlage 5 voor dat infrastructurele element opgenomen annuïteit, welk bedrag jaarlijks wordt geïndexeerd aan de hand van de regeling volgens het bepaalde in artikel 15.1 van deze Overeenkomst.

17.5 Wanneer een in Bijlage 4 sub (i) of sub (iii) omschreven kunstwerk van het Beheerdeel Haaglanden respectievelijk het Beheerdeel Stadsregio Rotterdam niet vóór 2036 is vervangen, dient de betreffende Regio aan de Minister te betalen het bedrag dat voor dat kunstwerk is opgenomen in Bijlage 5 sub (iv), laatste kolom, welk bedrag jaarlijks wordt geïndexeerd aan de hand van de regeling volgens het bepaalde in artikel 15.1 van deze Overeenkomst.

Artikel 18 Overname bedrijfsmiddelen

De Regio's zijn verplicht de bedrijfsmiddelen, intellectuele eigendomsrechten en contractuele rechten ter zake het beheer van de RandstadRailinfrastructuur, voor zover de beschikbaarheid daarvan noodzakelijk is voor een ongestoorde continuïteit van het beheer, en de Minister dit wenst, over te dragen aan de Opvolgend Beheerder of aan de Staat tegen resterende waarde na gedane afschrijvingen (die niet hoger zal zijn dan de waarde van deze goederen in het economisch verkeer ten tijde van de overdracht).

Artikel 19 Continuïteit beheer

19.1 De Regio's zullen, teneinde de continuïteit van het beheer van RandstadRail te verzekeren totdat het beheer volledig door de Opvolgende Beheerder of door een door de Minister aan te wijzen hulppersoon zijn overgenomen, op verzoek van de Minister gedurende een overgangperiode van maximaal één (1) jaar de door de Minister gespecificeerde beheerswerkzaamheden blijven verrichten.

19.2 De door de Regio's in het kader van de continuïteit als bedoeld in artikel 19.1 te verrichten werkzaamheden worden alsdan verricht in opdracht van en voor rekening en risico van de Minister en zullen worden vastgelegd in een afzonderlijke overeenkomst.

Hoofdstuk 7 OVERIGE BEPALINGEN

Artikel 20 Wijziging van wet- en regelgeving

Indien sprake is van een ingrijpende of een ten opzichte van andere infrastructurele projecten discriminerende wijziging van de op de uitvoering van het beheer van de RandstadRailinfrastructuur van toepassing zijnde wet- en regelgeving, als direct gevolg waarvan de Regio's aantoonbaar zodanige meerkosten voor de uitvoering van het beheer van de RandstadRailinfrastructuur dienen te maken dat de Minister naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid ongewijzigde instandhouding van de Beheervergoeding genoemd in deze Overeenkomst niet mag verwachten, zullen Partijen met elkaar in overleg treden over de gevolgen hiervan voor de Beheervergoeding. De Regio's zijn verplicht eventuele meerkosten door een wijziging in de wet- en regelgeving als bedoeld in dit artikel zo veel mogelijk te beperken.

Artikel 21 Duur

Deze Overeenkomst eindigt indien en zodra de Beheerperiode is geëindigd alsmede indien en zodra de Bestuurlijke Overeenkomst tussentijds eindigt ingevolge het bepaalde in artikel 12.3 of 12.4 van die overeenkomst, behoudens voor zover enige verplichting van een Partij na het eindigen van deze Overeenkomst naar haar aard voortduurt.

Artikel 22 Ontbindende voorwaarden

- 22.1 Deze Overeenkomst wordt, ingevolge het bepaalde in artikel 9.8 van de Bestuurlijke Overeenkomst, aangegaan onder de ontbindende voorwaarde dat de Tweede Kamer der Staten-Generaal de inhoud van deze Overeenkomst niet goedkeurt. De Tweede Kamer der Staten-Generaal wordt geacht de inhoud van deze Overeenkomst te hebben goedgekeurd en deze ontbindende voorwaarde komt te vervallen indien de Tweede Kamer der Staten-Generaal niet binnen vier (4) weken na toezending van de ondertekende Overeenkomst uitdrukkelijk haar instemming met de inhoud van deze Overeenkomst onthoudt.
- 22.2 Deze Overeenkomst wordt aangegaan onder de ontbindende voorwaarde dat het algemeen bestuur van Haaglanden, het algemeen bestuur van Stadsregio Rotterdam, de raad van de gemeente Den Haag alsmede de raad van de gemeente Rotterdam de inhoud van deze Overeenkomst en van de brief van de Minister aan de Regio's van 9 december 2002 (DGP/SPO/U.02.03984) niet goedkeuren. Het algemeen bestuur van Haaglanden, het algemeen bestuur van Stadsregio Rotterdam, de raad van de gemeente Den Haag alsmede de raad van de gemeente Rotterdam worden geacht de inhoud van deze Overeenkomst en de brief van 9 december 2002 (DGP/SPO/U.02.03984) te hebben goedgekeurd en deze ontbindende voorwaarde komt te vervallen indien het algemeen bestuur van Haaglanden, het algemeen bestuur van Stadsregio Rotterdam, de raad van de gemeente Den Haag alsmede de raad van de

gemeente Rotterdam niet uiterlijk op 1 maart 2003 uitdrukkelijk hun instemming met de inhoud van deze Overeenkomst en de voornoemde brief onthouden. Ten overvloede stellen Partijen vast dat indien de in dit artikellid genoemde ontbindende voorwaarde wordt vervuld, de Minister gerechtigd is de Bestuurlijke Overeenkomst op te zeggen ingevolge het bepaalde in artikel 13.3.3 van de Bestuurlijke Overeenkomst.

Artikel 23 Opzegging en ontbinding

23.1 Tussentijdse opzegging van deze Overeenkomst is niet mogelijk, behoudens dat in de navolgende gevallen opzegging zonder verplichting tot schadevergoeding mogelijk is:

23.1.1 Indien het beheer van het Beheerdeel Haaglanden niet (meer) door of namens Haaglanden mag worden uitgevoerd en/of het beheer van het Beheerdeel Stadsregio Rotterdam niet (meer) door of namens Stadsregio Rotterdam mag worden uitgevoerd;

23.1.2 Indien de RandstadRailinfrastructuur niet uiterlijk op de Aanvangsdatum als Lokale Spoorweg kan worden aangewezen dan wel het voor het wettelijk regime voor Lokale Spoorwegen in de plaats tredend wettelijk regime niet alsdan op de RandstadRailinfrastructuur van toepassing is, of indien de hiervoor bedoelde aanwijzing dan wel toepasselijkheid gedurende de Beheerperiode is komen te vervallen;

23.1.3 Indien Partijen het overleg als bedoeld in artikel 15.3 van deze Overeenkomst niet redelijkerwijs en binnen een redelijke termijn tot een oplossing hebben gebracht.

23.2 Ontbinding van deze Overeenkomst, waaronder ontbinding ingevolge artikel 6:265 BW is niet mogelijk, behoudens het bepaalde in artikel 22 van deze Overeenkomst.

Artikel 24 Hoofdelijke verantwoordelijkheid Regio's voor afstemming

Haaglanden en Stadsregio Rotterdam zijn ieder hoofdelijk verantwoordelijk jegens de Minister en de Staat voor de onderlinge afstemming van de uitvoering van hun respectievelijke verplichtingen uit hoofde van deze Overeenkomst.

Artikel 25 Vrijwaring

De Regio's vrijwaren de Minister en de Staat voor aanspraken van derden welke verband houden met het beheer van de RandstadRailinfrastructuur gedurende de Beheerperiode.

Artikel 26 Overdracht rechten en verplichtingen

Overdracht door Haaglanden en/of Stadsregio Rotterdam van hun uit deze Overeenkomst voortvloeiende rechten en verplichtingen is niet toegestaan zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Minister en/of de Staat.

Artikel 27 Wijzigingen

Deze Overeenkomst kan uitsluitend worden aangevuld of gewijzigd door een schriftelijk stuk dat door alle Partijen ondertekend is.

Artikel 28 Kennisgevingen

28.1 Kennisgevingen ingevolge deze Overeenkomst geschieden uitsluitend aan de volgende adressen:

De Minister alsmede de Staat:

De Minister van Verkeer en Waterstaat
Plesmanweg 1-6
Postbus 20901, 2500 EX
's-Gravenhage

Haaglanden

Stadsgewest Haaglanden
ter attentie van: de portefeuillehouder verkeer en vervoer
Koninginnegracht 8
Postbus 66, 2501 CB
's-Gravenhage

Stadsregio Rotterdam

Stadsregio Rotterdam
ter attentie van: de portefeuillehouder verkeer en vervoer
Meent 106
Postbus 21051, 3001 AB
Rotterdam

28.2 Wijziging van het adres waaraan kennisgevingen ingevolge deze Overeenkomst dienen te worden gezonden, kan plaatsvinden door een schriftelijke mededeling van de desbetreffende Partij aan de overige Partijen.

Artikel 29 Eindigen gemeenschappelijke regelingen Regio's

Indien en zodra Partijen (i) voorzien dat gemeenschappelijke regeling Haaglanden en/of de gemeenschappelijke regeling Stadsregio Rotterdam zal eindigen en (ii) niet is voorzien in de rechtsopvolging en/of overgang van rechten en verplichtingen van het betreffende openbaar lichaam, zullen Partijen in overleg treden om te bezien welke consequenties het eindigen van het betreffende regionale openbare lichaam voor de uitvoering van deze Overeenkomst heeft.

Artikel 30 Toepasselijk recht

Op deze Overeenkomst en op nadere overeenkomsten die het gevolg zijn van deze Overeenkomst, is Nederlands recht van toepassing.

Artikel 31 Geschillen

31.1 Geschillen die tussen Partijen naar aanleiding van deze Overeenkomst mochten ontstaan, alsook geschillen naar aanleiding van nadere overeenkomsten die het gevolg van deze Overeenkomst zijn, zullen worden voorgelegd aan de bevoegde rechter te 's-Gravenhage.

31.2 Er is sprake van een geschil zodra één van de Partijen dit schriftelijk aan de andere Partijen meldt. Partijen dienen hierop in overleg met elkaar te treden teneinde te bezien of binnen één maand in der minne een oplossing voor dit geschil kan worden gevonden.

Deze Overeenkomst is in drievoud ondertekend te 's-Gravenhage op 11 december 2002.

De Minister van Verkeer en Waterstaat

alsmede **de Staat der Nederlanden**

De heer R.H. de Boer

Het Stadsgewest Haaglanden

De Stadsregio Rotterdam

De heer mr. drs. B.J. Bruins

De heer S. Hulman